

Luleå tekniska universitet
971 87 LULEÅ

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Erica Finnerman
08-563 086 48
erica.finnerman@hsv.se

BESLUT
2012-12-07
Reg.nr 83-6239-12

Ansökan om tillstånd att använda andra behörighetsvillkor för Gehörbaserat lärande vid Luleå tekniska universitet

Ärendet

Luleå tekniska universitet har ansökt om att få ställa upp andra krav för tillträde till Gehörbaserat lärande. De krav på särskild behörighet som Luleå tekniska universitet vill använda är godkänt antagningsprov.

Ansökan avser antagningen som gäller studier från och med höstterminen 2013.

Luleå tekniska universitet skickade den 20 december 2011 in en ansökan om att få använda godkänt antagningsprov till Gehörbaserat lärande, regnr 83-243-12. Högskoleverket beslöt den 4 april 2012 att inte ge lärosätet tillstånd att använda godkänt antagningsprov till Gehörbaserat lärande. Med anledning av detta beslut har Luleå tekniska universitet skickat in en förnyad ansökan.

Luleå tekniska universitets ansökan består av två delar: ansökan och kursplan för musicerande. Lärosätet har kompletterat ansökan med ett förtydligande gällande vilka kunskaper den sökande ska ha för att bli godkänd i den första delen av provet samt information om hur provet genomförs.

Lärosätets motivering

Ansökan gäller Gehörbaserat lärande som leder till en konstnärlig högskoleexamen i musik, 120 högskolepoäng. Utbildningen vänder sig till band/artister som vill arbeta som musiker i musikbranschen.

Skälen som Luleå tekniska universitet anger för att vilja använda godkänt antagningsprov är att det är nödvändigt att de sökande har goda förkunskaper i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori för att kunna tillgodogöra sig studierna i början av utbildningen och för att uppnå examensmålen i slutet av utbildningen.

Luleå tekniska universitet framför att eftersom innehållet i utbildningens inledning till stor del består av musicerande, där tonvikten ligger på samspel, inspelning, komposition, musikproduktion och publika möten, är förkunskaperna av stor betydelse.

Lärosätets beskrivning

Gehörsbaserat lärande är en gehörsbaserad utbildning som syftar till att utveckla den kreativa processen och det personliga uttrycket hos varje band/artist genom att stimulera och synliggöra egna ståndpunkter och stödja experimentlust och mod oavsett om det handlar om hårdrock, pop eller hiphop. I utbildningen studeras musicerande och musikskapande. Inom kursen musikskapande förekommer moment som progressivt skapande och forskningsprocess. Dessa moment utgör ett stöd för ett reflekterande förhållningssätt och som en förberedelse inför examensarbetet. Utbildningen avslutas med ett självständigt examensarbete/produktion med fokus på gehörsbaserat musikskapande.

Provet

Det antagningsprov som Luleå tekniska universitet ansöker om att få använda för behörighet avser att pröva färdigheter i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori. Provet består av tre delprov, (1) arbetsprov; demo-inspelning samt ett personligt brev (det senare används inte i bedömningen), (2) färdighetsprov; instrument/ sång och ensemblespel och (3) musikteoriprovet.

- 1. Arbetsprov, demo-inspelning.** Den sökande skickar in sitt arbetsprov bestående av en demoinspelning och ett personligt brev. Demoinspelningen ska innehålla två låtar som den sökande framför. Det personliga brevet används inte i bedömningen utan har sitt värde som en första kontakt med den sökande för att förstå vilka förväntningar och mål den sökande har med sina studier. Juryn består av tre lärare, varav vissa även företräder musikbranschen, och en studentrepresentant.

Efter granskning av demoinspelning kallas godkända sökande till fortsatta prov som hålls två till tre veckor senare.

Bedömningskriterier – delprov 1

- För godkänt prov ska den sökande visa grundläggande kunskaper i musikaliskt uttryck i form av:
 - Grundläggande spel/sångteknik
 - Ett naturligt flöde i spel/sång

- Kunskap om det valda innehållet som stilkännedom, timing, dynamik, intonation och i förekommande fall textgestaltning.

Resultatet av provet bedöms med godkänt eller underkänt.

2. Färdighetsprov på instrument/sång och ensemblespel. Den sökande spelar/sjunger ett antal valfria låtar (brukar normalt vara två till tre låtar) med kompgrupp. Juryn består av tre lärare, varav vissa även företräder musikbranschen, och en studentrepresentant.

Bedömningskriterier – delprov 2

För godkänt prov ska den sökande:

- Uppvisa förmåga och kunskap att behärska det spel/sångtekniska hantverket på en, för högre musikutbildning, grundläggande nivå
- Uppvisa grundläggande färdighet i ensemblespel.

Resultatet av provet bedöms med godkänt eller underkänt.

3. Musikteori. Juryn består av en lärare.

Bedömningskriterier – delprov 3

För godkänt prov ska den sökande:

- Visa grundläggande kunskaper i musikleära
- Visa grundläggande färdigheter i gehör
- Visa grundläggande färdigheter i harmonisk analys.

Resultatet av provet bedöms med godkänt eller underkänt.

För att uppfylla den särskilda behörigheten i form av godkänt arbetsprov krävs godkända resultat i prov 1-3.

Behörigheten avgörs av den sökandes prestationer vid provtillfället. Följande kriterier används vid varje prov:

- Prestations som tillfredsställer de helt nödvändiga minimikraven för utbildningen, ger behörighet att påbörja utbildningen.
- Prestation som inte tillfredsställer de helt nödvändiga minimikraven för utbildningen, ger inte behörighet.

Luleå tekniska universitet framför att innehållet i utbildningens inledning till stor del består av musicerande där tonvikten ligger på samspel, inspelning, komposition, musikproduktion och publika möten. Den inskickade kursplanen i

musicerande innehåller en kärna av att spela och komponera med tonvikt på samspel i olika konstellationer. Kursen syftar till att utveckla såväl det egna musikskapandet som lyhördhet och flexibilitet i olika samspelssituationer.

Högskoleverkets bedömning

De behörighetskrav som får ställas för en utbildning på grundnivå som riktar sig till nybörjare ska, enligt 7 kap. 8 § högskoleförordningen (1993:100), vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Om det finns särskilda skäl kan Högskoleverket, med stöd av 7 kap. 11 §, bevilja en ansökan om andra krav än de som följer av de fastställda områdesbehörigheterna (HSVFS 2007:8).

Baserat på Luleå tekniska universitets ansökan och inlämnade kompletteringar har Högskoleverket gjort följande bedömning.

För behörighet till Gehörsbaserat lärande vill Luleå tekniska universitet använda ett särskilt behörighetskrav om godkänt antagningsprov.

Lärosätet anger att det nödvändigt att de sökande har goda förkunskaper i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori för att kunna tillgodogöra sig studierna i början av utbildningen och för att uppnå examensmålen i slutet av utbildningen.

Att det som urvalsinstrumentet ska pröva är nödvändiga egenskaper och kompetenser för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen anser Högskoleverket vara en viktig aspekt i bedömningen av om kravet är ”helt nödvändigt”. Som ett första steg har Högskoleverket prövat och funnit att utbildningen är av sådan karaktär att godkänt resultat på det beskrivna antagningsprovet är ett helt nödvändigt krav för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen vänder sig till band/artister som vill arbeta som musiker i musikbranschen. Högskoleverket bedömer att det är rimligt att studenten, för att uppnå utbildningsmålen, behöver ha en viss nivå på färdigheter i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori, före utbildningsstart.

Ett exempel är att utbildningsplanen för Gehörsbaserat lärande innehåller lokala lärandemål, kursmål och beskrivningar av innehållet som visar dels att kravet på färdigheter i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori är relevant för utbildningen, dels att det är helt nödvändigt för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Två exempel är två lokala lärandemål som formuleras: ” studenten ska utveckla såväl det egna musikskapandet som lyhördhet och flexibilitet i olika samspelssituationer” samt ”studenten ska efter kursens

genomförande kunna visa sin förståelse för hur man uppnår en ökad tillit till och självständighet i sitt eget musicerande enskilt och i grupp”. Detta tyder på att det särskilda behörighetskravet om godkänt antagningsprov är ett rimligt krav för att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare består kärnan i den första kursen ”musicerande 1” av att spela och komponera vilket visar på att kravet på förkunskaper inom instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori är helt nödvändigt.

Lärosätet har i beskrivningen av antagningsprovet ytterligare kunnat göra det trovärdigt att de egenskaper och kompetenser som efterfrågas kan mätas med det föreslagna urvalsinstrumentet. Högskoleverket konstaterar att det för varje prov framgår vilka kunskaper som ska uppvisas för att kunna bedömas som godkänd men lärosätet har inte definierat eller beskrivit den prestation som krävs för godkänd och därmed inte heller på ett tydligt sätt visat vad som krävs för att hela provet ska bedömas som godkänt. Beskrivningen för vissa delar av provet är dock tydliga, exempelvis framgår det i det första provet vilka former av grundläggande kunskaper i musikaliskt uttryck som efterfrågas. Högskoleverket gör därför bedömningen att det prov som Luleå tekniska universitet har beskrivit i sin ansökan är relevant för utbildningen, men att behörighetsgränsen måste definieras för att provet ska kunna genomföras på ett rättssäkert sätt.

Luleå tekniska universitet har beskrivit bedömargruppens kompetens och sammansättning. Beskrivningen visar att gruppen består av lärare, varav vissa även aktiva inom musikbranschen, som tillsammans besitter kompetens om utbildningen en studentrepresentant för att bevaka bedömningsprocessen. Högskoleverket anser att studentrepresentation är viktig, för att bevaka bedömningsprocessen och rättsäkerheten för de sökande, men att det är olämpligt att studenter deltar i själva bedömningsarbetet.

Lärosätet har i ansökan och inlämnade kompletteringar därmed kunnat visa att det finns särskilda skäl för att tillämpa andra behörighetskrav i form av godkänt antagningsprov till Gehörsbaserat lärande.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar, med stöd av 7 kap. 11 § högskoleförordningen, att Luleå tekniska universitet under ett år får använda godkänt antagningsprov som särskilt behörighetskrav för tillträde till Gehörsbaserat lärande. Enligt 7 kap. 8 § ska de krav som ställs på särskild behörighet vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen.

Skälen för Högskoleverkets beslut är att utbildningen är av sådan karaktär att den kräver en viss nivå på färdigheter i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori före utbildningsstart för att studenten ska ha möjlighet att genomgå de första kurserna och klara utbildningsmålen.

Högskoleverket understryker vikten av att de sökande får tydlig information om behörighetskravet för utbildningen och hur detta prövas.

Högskoleverket gör bedömningen att det prov som Luleå tekniska universitet ansöker om tillstånd att använda för särskild behörighet i musik på ett tillräckligt rättssäkert sätt prövar att de sökande har goda färdigheter i instrumentspel/sång, ensemblespel och musikteori. Det är ett sammanhållet antagningsprov som består av tre delprov: (1) arbetsprov; demo-inspelning samt ett personligt brev (det senare används inte i bedömningen), (2) färdighetsprov; instrument/ sång och ensemblespel och (3) musikteoriprov.

- 1. Arbetsprov, demo-inspelning.** Den sökande skickar in sitt arbetsprov bestående av en demoinspelning och ett personligt brev. Demoinspelningen ska innehålla två låtar som den sökande framför. Det personliga brevet används inte i bedömningen utan har sitt värde som en första kontakt med den sökande för att förstå vilka förväntningar och mål den sökande har med sina studier. Juryn består av tre lärare, varav vissa även företräder musikbranschen, och en studentrepresentant.

Efter granskning av demoinspelning kallas godkända sökande till fortsatta prov som hålls två till tre veckor senare.

Bedömningskriterier – delprov 1

- För godkänt prov ska den sökande visa grundläggande kunskaper i musikaliskt uttryck i form av:
 - Grundläggande spel/sångteknik
 - Ett naturligt flöde i spel/sång
 - Kunskap om det valda innehållet som stilkännedom, timing, dynamik, intonation och i förekommande fall textgestaltning.

Resultatet av provet bedöms med godkänt eller underkänt.

- 2. Färdighetsprov på instrument/sång och ensemblespel.** Den sökande spelar/sjunger ett antal valfria låtar (brukar normalt vara två till tre låtar) med kompgrupp. Juryn består av tre lärare, varav vissa även företräder musikbranschen, och en studentrepresentant.

Bedömningskriterier – delprov 2

För godkänt prov ska den sökande:

- Uppvisa förmåga och kunskap att behärska det spel/sångtekniska hantverket på en, för högre musikutbildning, grundläggande nivå
- Uppvisa grundläggande färdighet i ensemblespel.

Resultatet av provet bedöms med godkänt eller underkänt.

3. Musikteori. Juryn består av en lärare.

Bedömningskriterier – delprov 3

För godkänt prov ska den sökande:

- Visa grundläggande kunskaper i musikleära
- Visa grundläggande färdigheter i gehör
- Visa grundläggande färdigheter i harmonisk analys.

Resultatet av provet bedöms med godkänt eller underkänt.

För att uppfylla den särskilda behörigheten i form av godkänt arbetsprov krävs godkända resultat i prov 1-3.

Behörigheten avgörs av den sökandes prestationer vid provtillfället. Följande kriterier används vid varje prov:

- Prestations som tillfredsställer de helt nödvändiga minimikraven för utbildningen, ger behörighet att påbörja utbildningen.
- Prestation som inte tillfredsställer de helt nödvändiga minimikraven för utbildningen, ger inte behörighet.

Högskoleverket understryker vikten av att de sökande får tydlig information om behörighetskravet för utbildningen och hur detta prövas samt vad som krävs för godkänt antagningsprov.

Tillståndet gäller från och med antagningen till höstterminen 2013 till och med vårterminen 2014. I samband med en ny ansökan om tillstånd att använda detta antagningsprov för behörighet måste prestationen för att nå behörighetsgränsen godkänd vara tydligt definierad. Den nya ansökan skickas till Universitets- och högskolerådet (fr.o.m. 1 januari 2013).

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av utredaren Erica Finnerman.

Leif Strandberg

Erica Finnerman